

เอกสารข่าว

คณะกรรมการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัทพ์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพิจารณาศึกษา (ร่าง) รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตราย สรุปได้ดังนี้

๑) ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนด้วย Cluster

ข้อเสนอแนะ

(๑) ทบทวนนโยบายในการบริหารจัดการขยะของประเทศ เนื่องจากส่งผลต่อปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการขยะ (ต้นทาง - กลางทาง - ปลายทาง) รัฐต้องให้ความสำคัญกับวิธีการจัดการขยะปลายทางว่าจะเลือกใช้วิธีใดที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต่าง ๆ จึงจะสามารถกำหนดวิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ต้นทาง - กลางทาง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ทบทวนนโยบาย Clusters เพื่อการผลิตไฟฟ้า/ พิจารณาเป็นราย Clusters ว่าแต่ละ Cluster นั้น อาจใช้วิธีการในการกำจัดขยะที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละ Cluster

(๓) ควรเปลี่ยนแนวความคิดในการกำหนด Cluster จาก “การจัด Cluster ตามอำนาจบริหาร/ขอบเขตการปกครอง” เป็น “การจัด Cluster ตามความเหมาะสมของระบบโลจิสติกส์”

(๔) บันทึกความเข้าใจ (MOU : Memorandum Of Understanding) ไม่มีผลทางกฎหมาย จึงควรเปลี่ยนจาก MOU เป็นบันทึกข้อตกลง MOA (MOA : Memorandum Of Agreement) เพื่อให้มีผลทางกฎหมาย

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

(๕) ควรมีการถอดบทเรียนจากต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จในการจัดการแบบ Cluster เพื่อให้ทราบปัจจัยแห่งความสำเร็จ และนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของประเทศไทย ตัวอย่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ เช่น ประเทศญี่ปุ่น

๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั้ง ๖๗ แห่ง มีค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรวมกัน ๓ ปี เป็นเงินทั้งหมด ๑๕,๐๐๘,๒๕๗,๓๑๕.๘๓ บาท ในขณะที่มีรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและขนมูลฝอยรวมกันเพียง ๒,๖๓๔,๙๑๘,๕๘๘.๓๖ บาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๖ ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

- การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต้องสอดคล้องกับวิธีการที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งเลือกใช้ ในการกำจัดขยะมูลฝอยของท้องถิ่นนั้น

๓) ระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและขนขยะมูลฝอยของ อปท. ยังไม่มีประสิทธิภาพ และยังไม่มีการคำนวณอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม (คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘๗)

ข้อเสนอแนะ

ปรับปรุงการเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขน และกำจัดขยะมูลฝอย ได้แก่

(๑) ปรับปรุงกฎหมายในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอย

(๒) แก่ระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นอัตราค่าธรรมเนียมตามปริมาณขยะมูลฝอยที่ทิ้ง

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการการเลือกตั้ง
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

๔) การที่ อปท. ไม่ตั้งบัญชีลูกหนี้หรือไม่มีการเร่งรัดหรือติดตามการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและขนขยะมูลฝอยให้ครบถ้วน เป็นการสร้างความไม่เสมอภาคและความเป็นธรรมต่อประชาชนที่ได้ชำระค่าธรรมเนียมครบถ้วน อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในชุมชนได้ รวมถึงเกิดพฤติกรรมเลียนแบบไม่ยอมจ่ายค่าธรรมเนียมได้

ข้อเสนอแนะ

- ควรเปลี่ยนแนวคิดจาก “การเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย” เป็น “เหมารวมไปกับภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น” ซึ่งอาจจะเหมาะกับบริบทของประเทศไทยมากกว่า

๕) ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญหรือมุ่งเน้นการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมการเก็บและขนขยะมูลฝอยเท่าที่ควร เนื่องจากเห็นว่าเป็นบริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดบริการแก่ประชาชนในชุมชน และประชาชนไม่ยินดีจ่ายค่าธรรมเนียมการเก็บและขนขยะมูลฝอยเนื่องจากมีความเข้าใจว่าเป็นการบริการของรัฐ และได้จ่ายค่าบริการในภาษีรายได้แล้ว

ข้อเสนอแนะ

- หลักการเก็บค่าธรรมเนียม ควรแบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

(๑) ท้องถิ่นดำเนินการเก็บเองตามประกาศกฎกระทรวง (ตามอัตราที่เหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น โดยส่วนมากยังไม่สามารถเก็บได้ครบทุกครัวเรือน)

(๒) เงินสนับสนุนจากส่วนกลาง/รัฐบาลกลาง (จากกองทุนหรือคิดฟ่องไปกับค่าธรรมเนียมอื่น) เพื่อให้มีการจัดเก็บรายได้ ครอบคลุมทั้งการกำจัดและค่าเก็บขน ซึ่งจะสะท้อนค่าใช้จ่ายที่แท้จริง

(๓) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมควรเปลี่ยนจาก “ไม่เกิน” เป็น “ไม่น้อยกว่า”

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"